

KUVATAIDE- JA KÄSITYÖKOULU

Kuvataide- ja käsityökoulu Emil

Akaan osasto

Taiteen perusopetuksen

Visuaalisten taiteiden yleisen oppimäärän

Opetussuunnitelma 1.8.2015 alkaen

Laki 633/1998, A 813/1998

Akaa

KUVATAIDE JA KÄSITYÖKOULU EMIL	2
<i>Kestävän kehityksen tavoitteet.....</i>	<i>6</i>
OPPIMISKÄSITYS	9
OPPIMISYMPÄRISTÖ	11
TYÖTAVAT JA NIIDEN KEHITTÄMINEN	13
OPETUKSEN TARJONTA JA LAAJUUS	15
<i>Opintojen rakenne AKAASSA .....</i>	<i>15</i>
OPETUSJÄRJESTELYT	17
OPPILAAXI OTTAMINEN	19
<i>Hakumenettely .....</i>	<i>19</i>
<i>Jatkoilmoittautuminen ja opinto-oikeuden säilyminen .....</i>	<i>19</i>
<i>Opiskeluaika ja lisäajan myöntämisen perusteet .....</i>	<i>20</i>
MUU TOIMINTA	21
ARVIOINTI.....	23
TODISTUKSET	27
OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT OPINTOKOKONAISUUKSITTAIN	29
KUVATAIDE.....	29
<i>Kuvataiteen tavoitteet ja sisällöt .....</i>	<i>29</i>
<i>Kuvataiteen perusteet: opintokokonaisuudet 1-6.....</i>	<i>30</i>
<i>Kuvataiteen työpajaopinnot: opintokokonaisuudet 7-10 .....</i>	<i>33</i>
KÄSITYÖ.....	37
<i>Käsityön tavoitteet ja sisällöt.....</i>	<i>37</i>
<i>Käsityön perusteet: opintokokonaisuudet 1-6 .....</i>	<i>38</i>
<i>Käsityön työpajaopinnot: opintokokonaisuudet 7-10.....</i>	<i>41</i>

KUVATAIDE- JA KÄSITYÖKOULU EMIL

AKAAN OSASTO

Kuvataide- ja käsityökoulu Emil on visuaalisten taiteiden oppilaitos, jonka muodostavat Valkeakosken kuvataidekoulu (oma järjestämislupa), Valkeakoski-opiston käsityökoulu sekä Valkeakoski-opiston Kangasalan, Pälkäneen ja Akaan osastojen lasten ja nuorten visuaalisten taiteiden perusopetus. (Valkeakoski-opiston järjestämislupa)

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä annetaan taiteen perusopetuslain mukaista kuvataiteen ja käsityön opetusta.

Koulun nimi viittaa kuvanveistäjä ja taiteilija Emil Wikströmiin (1864 - 1942), joka asui ja vaikutti Valkeakoskella. Wikström on yksi Suomen taidehistorian merkittävistä kuvanveistäjistä.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin opetus perustuu

- Valkeakoskella Opetushallituksen vahvistamaan taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden **laajan oppimäärän** opetussuunnitelman perusteisiin.
- Kangasalla, Pälkäneellä ja Akaassa Opetushallituksen vahvistamaan visuaalisten taiteiden **yleisen oppimäärän** opetussuunnitelman perusteisiin

Tämä opetussuunnitelma koskee Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin Akaassa annettavaa kuvataiteen ja käsityön yleisen oppimäärän mukaista perusopetusta.

Osassa opetussuunnitelmatekstiä viitataan koko Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä läpäisevästi vaikuttaviin opetussuunnitelmasisältöihin, jotka vaikuttavat myös Akaan kuvataiteen ja käsityön opetuksen järjestämisessä. Tällaisia ovat mm. opetuksessa vaikuttavat arvot, oppimiskäsitys ja oppilaitoksen itsearviointi. Puhuttaessa Akaan osastosta, selvitetään Akaassa tapahtuvan kuvataiteen ja käsityön opetuksen *käytännön* rakennetta ja toteutusta.

TOIMINNAN TARKOITUS

Taiteen perusopetuksen tarkoitus on laajentaa peruskoulun antamaa taidekasvatusta.

Yleisen oppimäärän mukaisen **kuvataiteen** opetuksen tavoitteena on, että oppilas oppii kuvan tekemisen perustaitoja kuvataiteen eri osa-alueilta ja kehittyä ilmaisemaan itseään kuvallisesti.

Yleisen oppimäärän mukaisen **käsityön** opetuksen tavoitteena on, että oppilas oppii käsityön eri osa-alueiden perustaitoja ja käsityötaidollista ilmaisua.

Kuvataiteen ja käsityön opetuksen tavoitteena on kehittää luovuutta ja antaa monipuolisia valmiuksia perehtyä kuvailmaisuun, käsityöilmaisuun, muotoiluun, nykyaikaiseen, median kuvamaailmaan, kulttuuri- ja taidehistoriaan sekä rakennettuun ja luonnonympäristöön.

Kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetuksen keskeisenä tehtävänä on tukea oppilaan visuaalisen ajattelun, esteettisen ja eettisen tietoisuuden kehittymistä sekä kulttuuri- ja taidesuhteen syntymistä. Taideopetus välittää tietoa ja ymmärrystä visuaalisen kulttuurin ja taiteen historiasta sekä nykysuuntauksista. Kuvataiteen ja käsityön perusopetuksessa on keskeistä visuaalisen yleissivistyksen, vuorovaikutuksen, ajatteluvalmiuksien, havaintokyvyn ja luovuuden vahvistaminen.

Taiteen perusopetukselle on ominaista, että opetus

- antaa valmiuksia ilmaista itseään
- tarjoaa oppilaalle mahdollisuuden etenevään, pitkäjänteiseen ja yksilölliset edellytykset huomioivaan oppimiseen
- huomioi yhteistyön muiden taidekoulujen, kulttuurilaitosten ja -tahojen kanssa
- rohkaisee elinikäiseen taiteen harrastamiseen
- kehittää sellaisia taitoja ja tietoja, joita oppilas tarvitsee elämän eri aloilla ja jotka antavat hänelle valmiuksia hakeutua myöhempisiin opintoihin.

ARVOT JA OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin toiminnassa pidetään tärkeinä seuraavia arvoja ja tavoitteita:

- Kokonaispersoonallisuuden kehittäminen. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan henkistä kasvua, persoonallisuuden eheyttä, arviointikyvyn, luovuuden ja itseilmaisun sekä elinikäisen taidesuhteen kehittymistä.
- Oppimaan oppiminen. Oppimisessa korostuu tutkiminen, kokeilu, oivaltaminen, luova ongelmanratkaisu – oppiminen taiteeseen ja taiteen avulla.
- Mahdollisuus pitkäjänteiseen, tavoitteelliseen opiskeluun ja laadukkaaseen opetukseen.
- Moniaistinen ympäristötietous.
- Estetiikan ja eettisyyden merkityksen ymmärtäminen.
- Taide vuorovaikutusvälineenä. Ymmärrys taiteen mahdollisuudesta vaikuttajana, arvojen ja ajatusten välittäjänä.
- Luovuus koko oppilaitoksen toiminnassa.
- Taiteen autonomia, taide itsessään on tärkeää.
- Taiteidenvälisyys.
- Monikulttuurisuus ja moniarvoisuus.
- Tasa-arvo ja erilaisuuden arvostaminen.
- Hyvinvoinnin ja elämän merkityksellisyys edistäminen taiteen avulla.
- Sosiaalinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehitys.
- Kulttuurin ja taidemaailman ymmärtäminen, säilyttäminen, uudistaminen ja kehittäminen.

Taiteen perusopetuksessa arvostetaan oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, vastuullista omatoimisuutta, aloitteellisuutta ja luovuutta. Ilmaistessaan itseään taiteen keinoin oppilas oppii arvottamaan ja arvioimaan itseään ja ympäristöään. Hän tiedostaa itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä ja ilmaisee niitä visuaalisin keinoin.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin opetus perustuu käsitykseen ihmisestä, joka eettisenä, moraalisenä ja valintakykyisenä yksilönä vaikuttaa aktiivisesti omaan elämäänsä ja ymmärtää taiteen ja kulttuurin merkityksen elämässään. Oppilas rakentaa maailmankuvaansa omien kokemustensa ja kulttuuriperinnön pohjalta ja kehittää sitä edelleen vuorovaikutuksessa muiden kanssa, oppien myös ymmärtämään ja arvostamaan erilaisuutta.

Mediakasvatus ohjaa lapsia ja nuoria toimimaan median luomassa ympäristössä. Medialukutaidon edistäminen on visuaalisten taiteiden opetusta läpäisevä tehtävä.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin opetussisältöihin ja koulun toimintatapoihin sisältyy kestävän kehityksen tavoitteita. Opetuksessa huomioidaan kulttuurinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävä kehitys.

KULTTUURINEN KESTÄVÄ KEHITYS

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on kansallisen ja paikallisen kulttuurin säilyttäminen ja kehittäminen. Oppilas hankkii tietoa oman ja muiden kulttuurien taiteista, niiden historiasta, nykyisyydestä ja yhteiskunnallisesta tehtävästä. Oma taidesuhde ja eri taidekäsitysten tiedostaminen ovat kulttuurisen kestävyuden perusta.

Taidekasvatuksen tehtävänä on reagoida kulttuuriseen muutokseen ja tuottaa uutta kulttuuria. Kuvataiteen ja käsityön perusopetuksessa monikulttuurisuutta on lähestytty etenkin taide- sekä kulttuurihistoriallisesta näkökulmasta. Erilaisten taidenäyttelyiden teemoja hyödynnetään kuvataide- ja käsityötaiteen opetuksessa. Kuvataide- ja käsityökoulun oman näyttelytoiminnan mahdollisuutena on esitellä oppilastöiden ilmentämää omaa kulttuuriamme sekä lasten ja nuorten käsityksiä muista kulttuureista.

EKOLOGINEN KESTÄVÄ KEHITYS

Taideopetuksen tavoitteena on havaintokyvyn kehittyminen ja hyvän luonto- ja ympäristösuhteen muodostaminen. Tämä toimii pohjana ekologisen kestävän kehityksen ajattelulle. Tavoitteena on, että oppilaat ymmärtävät myös taiteen mahdollisuuden vaikuttamisen keinona.

Taiteen avulla ihminen määrittelee suhteensa luontoon ja kulttuuriin sekä oppii tuntemaan vastuuta luonnon ja elinympäristön kauneudesta, monimuotoisuudesta ja viihtyvyydestä. Taideopetuksessa harjoitellaan materiaalien ja työskentelyvälineiden käyttämistä tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja kestävän kehityksen mukaisesti. Oppimisympäristönä käytetään fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista ympäristöä, kuten luontoa, oppilaan elämänpiiriä, esineympäristöä, kulttuurielämää ja mediaympäristöjä.

Erilaisiin materiaaleihin tutustuminen on yksi tärkeä osa kuvataiteen ja käsityön opetuksessa ja niiden käsittelyssä tulevat tutuksi monet kädentaitojen perinteet. Materiaalien käytössä ohjataan luovuuteen, kekseliäisyyteen ja uusiin tapoihin käyttäen jo vanhastaan tuttuja materiaaleja. Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä pyritään käyttämään ekologisia ja ympäristöystävällisiä materiaaleja. Erilaisten materiaalien ja työvälineiden oikea käyttö ja huolto ovat myös osa työturvallisuutta. Oppilasta ohjataan luomaan laadukkaita tuotteita sekä kehittämään kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja.

Taideopetus tukee oppilaan laaja-alaista ajattelu- ja arviointikyvyn kehittymistä. Oppilas oppii oma-aloitteisuutta, sosiaalisia taitoja ja vastuun kantamista omasta työskentelystään. Taide tuottaa hyvinvointia ja se toimii tunnemaailman kehityksen tukena.

Tavoitteena on kehittää oppilaan kykyä työskennellä vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Ryhmäopetustilanteissa taiteen tekemisen äärellä käsitellään erilaisia arvoja, maailmankuvia, asenteita ja mielipiteitä. Oppilas ohjataan ymmärtämään ja arvostamaan erilaisuutta sekä työskentelemään vuorovaikutuksessa ympäröivän yhteisön kanssa. Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan taitoja toimia tietoon, taitoon ja vuorovaikutukseen pohjautuvassa yhteiskunnassa.

OPPIMISKÄSITYS

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä tavoitellaan kokonaisvaltaista, prosessinomaista, pitkäjänteistä ja vuorovaikutuksessa tapahtuvaa oppimista. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan taiteellista oppimista niin, että hän oppii yhdistämään yksilöllisen kokemuksensa käsitteelliseen ajatteluunsa sekä ymmärtämään, että kokemus ja käsitteellistäminen ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa. Taiteellisen oppimisen tietopohja muodostuu oppilaan havainnoista, tunteista, ajatuksista, tiedoista, ilmaisusta sekä taidoista.

Kuvataiteen ja käsityön alueilla tieto ja taito syntyvät omien kokemusten, havaintojen ja oman tekemisen kautta. Visuaalisissa taiteissa ajatukset, tieto, tunteet, havainnot, toiveet ja muistot saatetaan näkyvään muotoon. Muoto annetaan erilaisten materiaalien ja tekniikoiden avulla. Vähitellen tässä prosessissa kehittyvät visuaalisen ilmaisun taidot.

Oppimisprosessi on kokonaisvaltainen ilmiö. Oppimisprosessissa uudet taidot ja tiedot liitetään aiemmin omaksuttuun ja niitä sovelletaan uusissa yhteyksissä.

Kuvataide- ja käsityökoulussa mielikuvitusta kehitetään ja sille annetaan virikkeitä. Luovat prosessit kehittävät oppilaan kykyä järkeillä, ratkaista ongelmia, kykyä tehdä vertailuja ja itsenäisiä päätöksiä. Lisäksi ajattelu ja erilaisten yhteyksien ymmärtäminen kehittyvät aktiivisen näkemisen ja havainnoimisen harjoittelun myötä.

Oppilasta ohjataan tutkivaan ja toiminnalliseen oppimiseen sekä yksin että ryhmässä. Kuvataiteen ja käsityön opiskelu on perinteisesti ollut ryhmätoimintaa. Oppilaalla on aktiivinen rooli omassa oppimisessaan. Häntä rohkaistaan oma-aloitteisuuteen ja rohkeuteen, kysymysten esittämiseen ja niiden tutkimiseen sekä yksin että vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Taiteellisessa oppimisprosessissa ohjaavan palautteen anto on merkityksellistä.

Taidekasvatuksen keinoin pyritään vaikuttamaan kehittyvien lasten ja nuorten minäkäsitykseen myönteisellä tavalla ja tukemaan myös tunne-elämän kehittymistä. Tavoitteena on, että lapsille ja nuorille muodostuu hyvä taidesuhde. Opetuksen ja taiteellisen toiminnan kantavana voimana on tekemisen ja luomisen ilo.

Opetuksen tavoitteet ja sisällöt rytmitetään opintoryhmien, oppilaiden ja heidän ikänsä luomien edellytysten mukaan. Opettaja tulkitsee opetussuunnitelmaa ja rytmittää oppiainesta siten, että ideoiden kehittelyyn, tutkimiseen, havainnointiin ja oppilastöiden valmiiksi saattamiseen on riittävästi aikaa.

Opetuksen teemoja ja tehtävien aiheita valittaessa otetaan huomioon oppilaiden kokemuspiiri, se maailma, jossa lapset ja nuoret elävät omaa arkipäiväänsä. Opetuksessa korostuu vuorovaikutus, joka mahdollistaa myös ilmiöiden laajan ja avoimen tarkastelun. Oppilas oppii tulkitsemaan ja arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä.

Kuvataiteen ja käsityön opetusta suunniteltaessa otetaan huomioon, että oppimisprosessiin sisältyy usein tilanteita ja tehtäviä, joissa oppilaat harjoittavat havainto- ja ongelmanratkaisukykyään sekä opittujen asioiden soveltamista. Olennaista on herättää ja ylläpitää oppilaissa uteliaisuutta ja rohkaista heitä itsenäiseen ajatteluun. Opetustilanteet suunnitellaan sellaisiksi, että oppilaat voivat mahdollisimman paljon toimia aktiivisesti.

Kuvataide- ja käsityökoulussa opettamisen ja oppimisen prosessi ovat yhtä tärkeitä kuin työskentelyn kuluessa syntyvä konkreettinen lopputulos: kuva tai teos.

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Oppimisympäristö tarkoittaa fyysistä, henkistä ja sosiaalista tilaa, jossa oppiminen tapahtuu. Luokkatilan lisäksi oppilaiden oma elinpiiri ja ympäröivä yhteisö ovat oppimisympäristöjä. Ympäristö on kaikki se mikä meitä ympäröi, rakennettu- ja luontoympäristö kokonaisuudessaan, säätilojen vaihtelut, mikro- ja makrokosmokset, avaruus ja alkuaineet, sosiaalinen ympäristö, esineistö ja mediaympäristö. Ihmisen kokemuksessa ympäristö on täynnä tapahtumia, muutoksia ja näkyviä tai näkymättömiä prosesseja.

FYYSINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Visuaalisten taiteiden oppimisympäristö suunnitellaan ensisijaisesti kuvataiteen ja käsityön toiminnan vaatimuksia vastaavaksi. Eri kuvataiteen ja käsityön tekniikat ja menetelmät vaativat asianmukaiset tilat, joissa myös työturvallisuus on huomioitu.

Kuvataiteen ja käsityön opetuksessa käytetään hyvin monenlaisia välineitä ja materiaaleja, joiden säilyttämiseen ja käsittelyyn tarvitaan riittävästi tilaa. Lisäksi, jotta erilaisia opetusmetodeja voitaisiin käyttää, opetustilojen tulee olla muunneltavissa erilaisia työtapoja vaativiin työskentelymenetelmiin. Eri työvaiheissa olevien oppilastöiden säilytystilojen tulee myös olla asialliset vaatimukset täyttäviä.

Kuvataide- ja käsityökoulussa käytetään opetussuunnitelman tavoitteiden ja sisältöjen mukaisia laadukkaita materiaaleja ja työvälineitä. Työvälineiden ja materiaalien valinnassa otetaan huomioon työ-, tuote- ja ympäristöturvallisuus.

Koulun ja luokkatilan lisäksi luonto ja rakennettu ympäristö sekä virtuaalinen ympäristö kuuluvat oppimisen fyysiseen ympäristöön. Mediympäristön jatkuva kehittyminen tarjoaa uusia ulottuvuuksia taideopetukselle. Tieto- ja viestintäteknologiaa sekä verkkoympäristöjä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan opiskelussa ja ne ovat osa fyysistä oppimisympäristöä.

Hyvä oppimisympäristö tarjoaa mahdollisuuksia monenlaiseen yhteiseen työskentelyyn ja koko opintoryhmän samanaikaiseen toimintaan, toisaalta oppimisympäristössä tulee olla myös tilaa omaan rauhaan ja yksin työskentelyyn.

HENKINEN JA SOSIAALINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Kuvataiteen ja käsityön opetuksessa ryhmän oppimisilmapiiri pyritään luomaan sellaiseksi, että oppilaan kasvulle ja luovuudelle jää tilaa. Hyvä oppimisen ilmapiiri on avoin, turvallinen ja kannustava ja edellyttää oppilaan aitoa kohtaamista sekä kasvatuksellisesti välittävää vuorovaikutusta. Taideopetuksessa opettajat kiinnittävät erityistä huomiota taitoonsa kohdata oppilas sekä erilaisuuden arvostamiseen. Erilaisia persoonallisuuksia ymmärtävä ilmapiiri vahvistaa oppilaiden itsetuntoa ja auttaa heitä elämäntaidoissa.

Taide on myös vuorovaikutuksen ja vaikuttamisen väline. Kuvallisten ja käsityöllisten tehtävien avulla opetellaan tekemään omia ajatuksia visuaalisesti näkyviksi.

Oppimisympäristössä tapahtuu yhteistyötä oppilaiden vanhempien kanssa palautteen, arvioinnin ja toiminnan kehittämiseksi.

TYÖTAVAT JA NIIDEN KEHITTÄMINEN

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin opetussisältöjen ja -menetelmien kehittäminen on opettajien työtä. Opettaja tulkitsee koulun opetussuunnitelmaa ja soveltaa sitä omille opintoryhmilleen. Emilissä opettaja toimii yhteistyössä muiden opettajien ja rehtorin kanssa. He ovat työryhmä, joka yhteisen suunnittelun, keskustelun, pohtimisen ja arvioinnin avulla myös uudistaa paitsi opetusmenetelmiä myös opetussuunnitelmaa. Suunnittelutyöhön kuuluu ajan, yhteiskunnan ja taideilmiöiden aktiivinen seuraaminen. Opetus on uutta luovaa, ja taidekasvatukselliset haasteet pyritään huomioimaan opetuksessa ja koulun kehittämisessä.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä käytetään monenlaisia työtapoja:

- toiminnallinen ja tutkiva oppiminen
- elämyksellinen ja kokemuksellinen oppiminen, jossa voidaan hyödyntää erilaisia oppimisympäristöjä (esimerkiksi retket, taidenäyttelykäynnit, vierailut)
- pitkäjänteinen teemallinen työskentely erilaisten sisältöjen äärellä
- yhteisöllinen ja osallistuva oppiminen ja projektityöskentely
- yksilö- ja ryhmätyöskentely
- havainnollistava opetus
- taiteen vastaanottamisen harjoitukset kuten taidekuvien ja taideteosten äärellä oleminen
- yhteisötaiteelliset menetelmät ja yhteistyö lähiyhteisöjen kanssa

Oppijaa ohjataan löytämään hänelle sopivia työskentelytapoja ja hänelle tarjotaan mahdollisuuksia monipuolisten materiaalien ja työtapojen avulla löytää persoonallinen tapa ilmaista itseään.

Työtavat valitaan siten, että myös keskittymiskyky, pitkäjänteisyys, herkkyyks, eläytymiskyky, oma-aloitteisuus, vastuu ja itseluottamus sekä sosiaaliset taidot kasvavat. Tärkeää on myös oppia arvostamaan ryhmän muita jäseniä sekä omaa ja muiden oppimista.

Visuaalisten taiteiden opetuksen kohteena ovat sekä taiteen tekeminen että taiteen vastaanottaminen. Oppilaan taidekäsite muodostuu hänen kokemusmaailmansa myötä. Siksi monipuolisten ja erilaisten taidekokemusten tarjoaminen oppilaille on tärkeää.

Visuaalisten taiteiden opetuksessa on tunnusomaista opetus sisältöjen integroituminen toisiinsa.

Visuaalisten taiteiden eri osa-alueita ovat:

- piirustus, maalaus
- grafiikka, sarjakuva
- keramiikka, kuvanveisto
- arkkitehtuuri, rakentelu, ympäristösuunnittelu
- muotoilu, esinesuunnittelu
- tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus
- käsitetaide, tila- ja ympäristötaide, street art
- yhteisötaide, performanssi
- valokuva, elokuva, video,
- kuvamedia, audiovisuaaliset taiteet

Jokainen visuaalisten taiteiden muoto itsessään vaatii erilaisia työtapoja ja työskentelymuotoja. Eri kuvataiteen tai käsityön osa-alueisiin tutustutaan opetukselle myönnettyjen tuntiresurssien puitteissa.

Opetuksessa hyödynnetään perinteisten taideopetuksen menetelmien lisäksi kokeellisuutta esimerkiksi materiaalien, tekniikoiden ja työmenetelmien valinnoissa. Yksilöllisen työskentelyn lisäksi opetus ohjaa oppilaita yhteisöllisen ja osallistuvan taiteen tekemiseen. Oppilaalle tarjotaan monipuolisesti erilaisia kuvallisia ja käsityöllisiä keinoja ilmaista itseään ja häntä ohjataan soveltamaan niitä luovasti omassa tekemisessään.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä laaja-alaisesti ymmärretty ympäristötaidekasvatus läpäisee koko opetuksen rakenteen ja sitä sovelletaan eri-ikäisten lasten taidekasvatuksessa. Yleisen oppimäärän osalta tavoitteeseen pyritään olemassa olevien opetustuntiresurssien puitteissa.

OPETUKSEN TARJONTA JA LAAJUUS

Akaassa tarjotaan oppilaalle opetusta kuvataiteen opinnoissa 500 tuntia ja käsityön opinnoissa 500 tuntia. Oppimäärän laajuuden laskennassa käytettävän oppitunnin pituus on 45 min.

Sekä kuvataiteen että käsityön opintojen yleisen oppimäärän tasolta toiselle etenevä opetus Akaassa muodostuu 10 opintokokonaisuudesta sisältäen vähintään 6 käsityön/kuvataiteen perusopintojen ja 4 käsityön/kuvataiteen työpajaopintojen opintokokonaisuutta. Opetus järjestetään lukukausimuotoisena opiskeluna. Lisäksi voidaan järjestää lyhytkursseja tai leirejä tuntiresurssien mukaan. Lukuvuodessa opetusviikkoja on 30.

Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opintonsa aloittaneelle oppilaalle mahdollisuus koko kuvataiteen ja/tai käsityön tai niiden yhdistelmästä muodostuvan yleisen oppimäärän suorittamiseen.

OPINTOJEN RAKENNE AKAASSA

Sekä kuvataiteen että käsityön opinnot koostuvat **3-vuotisista perusopinnoista**, joita kutsutaan nimellä kuvataiteen/ käsityön perusteet sekä **3-vuotisista syventävistä opinnoista**, joita kutsutaan työpajaopinnoiksi.

Kuvataiteen/ käsityön perusteista oppilas kerää vähintään kuusi (6) opintokokonaisuutta, joiden yhteenlaskettu laskennallinen laajuus on 225 tuntia.

Kuvataiteen/ käsityön työpajaopinnot koostuvat vähintään neljästä (4) opintokokonaisuudesta, joiden yhteenlaskettu laskennallinen laajuus on vähintään 275 tuntia.

Kuvataiteen/käsityön perusteet, 225 tuntia

VUOSI I	VUOSI II	VUOSI III
OPINTOKOKONAISUUS 1 35 t, syksy	OPINTOKOKONAISUUS 3 35 t, syksy	OPINTOKOKONAISUUS 5 35 t, syksy
OPINTOKOKONAISUUS 2 40 t, kevät	OPINTOKOKONAISUUS 4 40 t, kevät	OPINTOKOKONAISUUS 6 40 t, kevät

Kuvataiteen/käsityön työpajaopinnot, 275 tuntia

VUOSI IV	VUOSI V	VUOSI VI
OPINTOKOKONAISUUS 7 42 t, syksy	OPINTOKOKONAISUUS 9a 42 t, syksy	OPINTOKOKONAISUUS 10a 42 t, syksy
OPINTOKOKONAISUUS 8 48 t, kevät	OPINTOKOKONAISUUS 9b 48 t, kevät	OPINTOKOKONAISUUS 10b 48 t, kevät

Lopputyön ohjaus opiskelijan viimeisenä vuotena 5 t.

Kuvataiteen ja käsityön opintokokonaisuudet sisältöineen löytyvät luvusta **Opetuksen tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain**

MUUALLA SUORITETTUIEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKU

Visuaalisten taiteiden yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaisia, eri oppilaitoksissa suoritettuja kuvataiteen, käsityön, arkkitehtuurin ja audiovisuaalisen taiteen opintoja voidaan hyväksilukea keskenään. Hyväksi lukemisen perusteena ovat kyseisten oppilaitosten myöntämät osallistumistodistukset, joista suoritettut opintokokonaisuudet ilmenevät.

OPETUSJÄRJESTELYT

Akaan kaupunki huolehtii Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin Akaan alueella tarvitsemista toimitilajärjestelyistä.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä toimii rehtori, riittävä määrä virkasuhteisia päätoimisia opettajia, tuntiopettajia, sekä muuta tarvittavaa henkilökuntaa (laki taiteen perusopetuksesta 9 §). Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksilla säädetään asetuksella. Akaassa opetus järjestetään tuntiopetuksena. Akaan kuvataiteen ja käsityön opetusjärjestelyjä hoitaa Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin Akaassa toimiva tuntiopettaja.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin vuosittaisen toimintasuunnitelman sekä työ- ja loma-ajat hyväksyy Valkeakosken sivistystoimen lautakunta. Akaan osastossa opetusta järjestetään 30 työviikkoa vuodessa vuosittain suunnitellun lukujärjestyksen mukaisesti. Opetus järjestetään pääasiassa arkipäivisin, iltapäivisin ja iltaisin. Lisäksi koulu voi järjestää lyhytkursseja, näyttelyitä, opintoretkeä, projekteja, tapahtumia, koulutusta sekä muuta taidekasvatuksellista toimintaa myös muina aikoina.

Opetus tarjotaan ryhmäopetuksena. Ryhmäkoko vaihtelee perusopinnoissa 6 - 10 oppilaan välillä ja syventävissä työpajaopinnoissa 6-14 oppilaan välillä. Ryhmäkoossa huomioidaan opetustilojen koko, materiaalien ja välineiden käytettävyyden sekä oppilaiden ikä ja erityistarpeet sekä pedagogiset perusteet. Opetusryhmät kokoontuvat pääasiassa kerran viikossa. Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin opinnot etenevät opetussuunnitelman mukaisesti ja opetus on vuodesta toiseen jatkuvaa. Kukin opettaja on vastuussa omien ryhmänsä koko lukuvuoden opetuksen sisällöistä ja opetussuunnitelman toteuttamisesta omissa opetuksessaan. Koulun laajemmat opetusteemat ja sisällöt sekä näyttelyt suunnitellaan yhteistyönä.

Opetusjärjestelyjen vastuut jakautuvat opettajien kesken materiaali- ja välinehankinnoissa, tapahtumien ja opintoretkien järjestämisessä sekä opetustilojen ja välineiden huollossa. Lisäksi opettajien työhön kuuluu muun muassa koulun toiminnan dokumentointia, markkinointia sekä yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Valkeakosken sivistystoimen lautakunta vahvistaa vuosittain kuvataide- ja käsityökoulun talouskehysten. Lukukausimaksuista ja alennuksista päättää sivistystoimen lautakunta. Koulu tiedottaa vuosittain lukukausimaksuista ja niihin liittyvistä periaatteista nettisivuillaan sekä oppilaille jaettavassa syystiedotteessa.

OPPILAAKSI OTTAMINEN

HAKUMENETTELY

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin Akaan osaston oppilaaksi voivat hakeutua akaalaiset lapset ja nuoret 7-vuotiaasta lähtien. Mikäli oppilas haluaa suorittaa koko kuvataiteen tai käsityön yleisen oppimäärän, tulee hänen aloittaa opintonsa 7-9-vuotiaana.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin uusien oppilaiden haku järjestetään keväisin taiteen perusopetuksen oppilashaun yhteydessä. Haku aika on kevätlukukauden lopulla. Siitä ilmoitetaan koulun verkkosivuilla. Lisäksi Akaassa oppilashausta ilmoitetaan erikseen Akaan Seutu -lehdessä. Hakeminen tapahtuu täyttämällä sähköinen hakukaavake Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin verkkosivuilla määräpäivään mennessä.

Oppilaat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä niihin perusopintojen ryhmiin, joissa on tilaa. Avointen ryhmien oppilaspaikkojen täytyessä oppilas jää ilmoittautumisjärjestyksen määräämälle varasijalle. Avoimia oppilaspaikkoja voidaan täyttää myös syys- ja kevätlukukauden alussa. Avointen oppilaspaikkojen täytössä ovat etusijalla hakumenettelyssä varasijalle jääneet hakijat.

JATKOILMOITTAUTUMINEN JA OPINTO-OIKEUDEN SÄILYMINEN

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä opiskelevat oppilaat voivat kevätlukukaudella jatkoilmoittautua seuraavalle lukuvuodelle. Näin taataan mahdollisuus opintojen jatkuvuuteen.

Jatkoilmoittautuminen tehdään sähköisesti Hellewi-järjestelmän kautta koulun nettisivuilla. Mikäli oppilas lopettaa opintonsa, mutta päättää myöhemmin hakeutua uudelleen kouluun, tulee hänen hakea oppilaspaikkaa uusien oppilaiden haun yhteydessä. Muista keskeytyksistä, joissa opinto-oikeus säilyy, päättää rehtori tapauskohtaisesti.

OPISKELUAIKA JA LISÄAJAN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin Akaan osastossa voi opiskella 7-vuotiaasta 16-vuotiaaksi asti.

Lisäajan myöntämisestä neuvotellaan erikseen tapauskohtaisesti. Lisäajan myöntämisen perusteita ovat esim. pitkäaikainen sairaus ja väliaikainen pidempi poissaolo paikkakunnalta esimerkiksi vanhempien työkomennuksen vuoksi. Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä.

MUU TOIMINTA

YHTEISTYÖ

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin yhteistyömuotomahdollisuuksia oppilaiden vanhempien kanssa ovat muun muassa vanhempaintapaamiset, retkikuljetukset ja kuvataide- ja käsityökoulun järjestämät näyttelyt ja muut tapahtumat. Koteihin lähetetään vuosittain koulun tiedote, joka sisältää perustiedot koulun toiminnasta. Koulun toiminnasta tiedottamista tapahtuu lisäksi www-sivujen kautta. Huoltajien näkökulma huomioidaan myös oppilaitoksen laatu- ja kehittämistyössä muun muassa oppilaitoksen itsearviointin kautta. Toiminnallista yhteistyötä tehdään mahdollisuuksien mukaan eri tahojen kanssa. Näitä ovat esimerkiksi muut taidekoulut, päiväkodit, koulut, muut kulttuuritahot ja -laitokset, kunnalliset tai yksityiset tahot, yhdistykset ja yritykset. Yhteistyö voi olla luonteeltaan toiminnallista, opetuksellista, yhteisötaiteellista, tiedollista, avustavaa tai tukevaa.

KULTTUURITOIMINTA

Opetuksen teemoihin ja aiheisiin liittyvät retket sekä opintomatkat ovat osa Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin toimintaa. Retkien ja opintomatkojen avulla koulu pyrkii kasvattamaan oppilaista aktiivisia kulttuuripalvelujen käyttäjiä ja taiteen ymmärtäjiä. Lähiympäristön retkikohteita voivat olla esimerkiksi Akaan keskiaikainen sakaristo, Akaan, Viialan ja Kylmäkosken kirkot maalauksineen, Toijalan veturimuseo tai paikallisten käsityöläisten ja taiteilijoiden verstaat ja ateljeet. Opintomatkat voivat suuntautua myös muille paikkakunnille, olemassa olevien resurssien puitteissa.

NÄYTTELYTOIMINTA

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin Akaan osaston oppilastöitä esitellään Akaassa vuosittain näyttelyissä ja/tai tapahtumissa. Lisäksi oppilastöitä on mahdollista esitellä internetissä tai yhteisnäyttelyissä muiden Emilin yksiköiden kanssa. Näyttelyt toimivat oppimisen ja arvioinnin sekä taidekasvatuksen välineenä.

ARVIOINTI

OPPILASARVIOINTI

Akaassa kuvataiteen tai käsityötaiteen yleisen oppimäärän oppilas saa opinnoistaan sanallista suullista palautetta. Arvioinnissa ei käytetä numeroarviointia. Palautteen tehtävänä on tukea oppilaan kehitystä ja oppimista sekä vahvistaa oppilaan itsetuntemusta ja itseohjautuvuutta.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä noudatetaan ohjaavan ja kannustavan arvioinnin periaatteita. Hyvä arviointi määritellään seuraavasti:

- Arviointi on oppimistilanne: se ohjaa oppimaan ja on oppimisen tuki
- Arviointia ei voi tehdä ilman käsitystä opetussuunnitelmasta ja sen ihmiskäsityksestä sekä oppimiskäsityksestä
- Itsearviointin osuus on tärkeä osa arviointia
- Tulokset ja prosessi ovat samanarvoisia
- Arviointi tapahtuu vuorovaikutuksessa
- Arviointi on kannustavaa ja se pohja uuden oppimiselle
- Arviointi tukee oppilaan itsetuntemusta ja itsetuntoa ja se vahvistaa oppilaan myönteistä ja realistista käsitystä itsestään oppijana
- Opettaja tuntee arvioinnin pedagogisen ja eettisen vastuun sekä arvolähtökohdat
- Opettaja ottaa huomioon oppilaan kehitystason

Oppilaalle annettava suullinen palaute kohdistuu sekä oppimisprosessiin että prosessin lopputuloksiin, teoksiin ja tuotteisiin. Taideopetusta arvioitaessa otetaan huomioon, että sen merkitys yksilön elämässä näkyy myös pitkällä aikavälillä.

Oppilaalle annetaan jatkuvaa palautetta omasta oppimisestaan oppimistilanteissa. Keskustelut opettajan, oppilaan ja ryhmän kesken keskeneneräisistä sekä valmiista töistä ovat oleellinen osa arviointia ja oppimista. Arviointi on vuorovaikutuksellista opettajan, oppilaan ja ryhmän välillä. Palautekeskusteluissa otetaan huomioon oppilaan itselleen valitsevat tavoitteet ja oppisisällöt. Ryhmätilanteissa korostetaan moniarvoisuutta ja monia ”oikeita ratkaisuja”. Opetustilanteissa tapahtuvassa palautteenannossa ei ole kyse eri oppilaiden töiden saattamisesta paremmuusjärjestykseen, vaan vuorovaikutteisesta oppimisesta. Arvioinnissa opitaan vastaanottamaan palautetta sekä arvostamaan omia ja toisten töitä. Samalla opitaan itsearviointia ja nähdään erilaisia taiteellisia ratkaisuja.

Oppilaita ohjataan itsearviointiin, joka on myös osa oppimista. Itsearviointia harjoitellaan opettajan ja oppilaan välillä opetuskeskusteluissa työskentelyprosessin aikana. Lisäksi kuvataide- ja käsityökoulussa harjoitellaan työpajaopinnoissa portfolio työskentelyn taitoja ja opetellaan kuvaamaan oppimisprosessia luonnoksin, kuvin ja sanoin.

OPPILAITOKSEN ITSEARVIOINTI JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Oppilaitoksen itsearvioinnin tarkoituksena on koulun toiminnan kehittäminen palvelemaan yhä paremmin opetussuunnitelman toteutumista ja taiteen perusopetuksen tavoitteiden saavuttamista. Akaan kuvataiteen- ja käsityötaiteen perusopetuksen kuuluessa osaksi Kuvataide- ja käsityökoulu Emiliä, huomioidaan Akaan osaston osuus Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin oppilaitosarvioinnin yhteydessä. Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä on oma laatukriteeristönsä, jonka avulla seurataan vuosittain toiminnan laatutekijöitä.

Laatukriteeristö on luotu seuraamaan seuraavia osa-alueita:

1. Taloudelliset resurssit
2. Asiakkaat/oppilaat
3. Opetusjärjestelyt ja opetussuunnitelman toteutuminen
4. Henkilöstö ja osaaminen
5. Johtaminen
6. Yhteistyösuhteet

Emilin Akaan osaston opetuksen sisällön arvioinnin välineenä ovat esimerkiksi oppilaitoksen järjestämät oppilastyönäyttelyt. Koulun toimintaa dokumentoidaan valokuvaamalla opetustilanteita ja valmiita oppilastöitä. Myös erilaiset julkaisut, esitteet ja www-sivut mahdollistavat koulun toiminnan ja tulosten esittelyn ja palautekeskustelun.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin toiminnasta tehdään joka vuosi vuosikertomus, jossa tuodaan esiin myös Akaan osaston keskeisimmät tapahtumat ja yhteistyösuhteet. Vuosikertomus on julkinen asiakirja, jonka hyväksyy sivistystoimen lautakunta. Taloudellisia resursseja seurataan talousarviossa ja tilinpäätöksessä. Vuosittain seurataan sekä uusien oppilaiden että keskeyttäneiden oppilaiden lukumäärää. Myös muita tilastollisia tietoja, kuten oppilasrekisteritietoja voidaan käyttää toiminnan laadun seurannassa.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin oppilaitositsearviointissa käytetään taiteen perusopetuksen tarpeisiin kehitettyä itsearviointin Virvatuli-mallia, joka otetaan myös vaiheittain käyttöön Akaan osastossa. Oppilaitos teettää säännöllisin väliajoin asiakastytyväisyyskyselyitä, joita suunnataan oppilaille ja/tai heidän huoltajilleen. Kyselyt teetetään sähköisessä muodossa. Kyselyissä kartoitetaan muun muassa oppilaiden ja heidän huoltajiensa kokemuksia ja tyytyväisyyttä taideopintojen sisältöihin, opetusjärjestelyihin, resursseihin, oppimisympäristöön ja sen ilmapiiriin. Lisäksi kartoitetaan oppilaiden opiskelumotivaatiota, harrastuksen merkitystä ja annetaan mahdollisuus vapaaseen palautteeseen ja kehittämisideoihin. Kyselyaineistoa hyödynnetään opetustarjonnan kehittämisessä.

Henkilökunnan työtyytyväisyyskysely, osaamiskartoitukset sekä kehityskeskustelut toteutetaan säännöllisesti/tarvittaessa.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilin toimintakulttuurin kehittämisessä kiinnitetään huomiota opetuksen sisältöjen ja työtapojen kehittämiseen. Oppilaitoksen kehittämisessä huomioidaan vuorovaikutus ja osallisuus sekä mahdollisuus vaikuttaa oppilaitoksen toimintaan. Koulun toiminnan kehittämisen arvoja ovat avoin keskustelukulttuuri, jatkuva oppiminen ja luovuus toiminnassa.

Koulun rehtori ja opettajakunta keskustelevat laatukriteereistä vuosittain. Arviointivastaavana toimii koulun rehtori.

TODISTUKSET

Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä annetaan oppilaille todistus Opetushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Oppilaitos ylläpitää rekisteriä oppilaista ja heidän opintasuorituksistaan, jotta todistusten antaminen on mahdollista.

VISUAALISTEN TAITEIDEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUS

Oppilas saa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen suoritettuaan 10 opintokokonaisuutta ja vaaditut vähintään 500 tunnin opinnot. Kaikki oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet merkitään päättötodistukseen.

Päättötodistuksen tiedot:

- koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- taiteenala ja opinnot, joista päättötodistus annetaan (kuvataide/käsityötaide)
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- opiskelu-aika vuosina
- oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja oppilaan saaman opetuksen tuntimäärä niissä (laskennan perustana käytetään 45 minuutin pituisia oppitunteja)
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- Opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä tai kunnan päätös opetussuunnitelman (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä koostuu vähintään kymmenestä opintokokonaisuudesta

- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden 2004 mukaisesti

OSALLISTUMISTODISTUS

Oppilaalle annetaan pyydettyessä todistus suoritetuista visuaalisten taiteiden yleisen oppimäärän opinnoista.

OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

OPINTOKOKONAISUUKSITTAIN

KUVATAIDE

KUVATAITEEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Kuvataiteen yleisen oppimäärän tavoitteena on kehittää oppilaan kykyä ilmaista itseään kuvallisesti, tulkita kuvaa ja arvioida sitä kriittisesti. Oppilas tutustuu erilaisiin kuvan tekemisen tekniikoihin, tila-, väri- sekä muototajuun, taidehistoriaan, kuvan tarkasteluun, luonnon- ja rakennettuun ympäristöön, omaan ja toisten työn arviointiin sekä välinehuoltoon. Niitä harjoitellaan kaikissa opintokokonaisuuksissa eri teemojen ja tehtävien avulla.

Kuvataiteen keskeisiä osa-alueita ovat piirustus ja maalaus, grafiikka, muotoilu, kuvanveisto, keramiikka, tekstiili, mediataide, valokuva, elokuva ja video, arkkitehtuuri ja ympäristösuunnittelu, nykytaiteen monitaiteelliset ilmaisumuodot sekä eri tekniikoiden ja materiaalien keskinäinen soveltaminen. Kuvataideopetuksen opetussisällöt voivat vaihdella eri vuosina hyödyntäen opetushenkilöstön erityisosaamisalueita ja mahdollista opintovuoden kattavaa teemaa. Kuvantekemisen tekniikoiden ja materiaalien tuntemusta syvennetään vähitellen oppilaiden taitojen kasvaessa.

Kuvataideopetuksen tarkoitus on kehittää ja vahvistaa oppilaan ajattelunvalmiuksia, havaintokykyä ja luovuutta sekä syventää oppilaan ilmaisutaitoa kuvataiteen eri osa-alueilla. Opetus on monimuotoista ja useita eri kuvataiteen oppimisalueita yhtä aikaa läpäisevää. Opetuksessa otetaan huomioon kuvataiteen ja ilmaisun moniarvoisuus.

KUVATAITEEN PERUSTEET: OPINTOKOKONAISUUDET 1-6

VUOSI I	VUOSI II	VUOSI III
① 35 t, syksy	③ 35 t, syksy	⑤ 35 t, syksy
KUVATAITEEN PERUSTEET I	KUVATAITEEN PERUSTEET II	KUVATAITEEN PERUSTEET III
② 40 t, kevät	④ 40 t, kevät	⑥ 40 t, kevät
KUVATAITEEN MAAILMA I	KUVATAITEEN MAAILMA II	KUVATAITEEN MAAILMA III

Kuvataiteen perusteiden aikana oppilaat omaksuvat tärkeät perustiedot ja taidot kuvien tekemisestä eri menetelmillä. Työskentelyn tavoitteena on harjoitella omien ajatusten, mielikuvien, tiedon ja tunteiden kuvallista ilmaisemista. Luonto ja rakennettu ympäristö tarjoavat runsaasti havainnoinnin ja tutkimisen kohteita. Oppilasta rohkaistaan kuvalliseen itseilmaisuun mitä ohjataan yhä vivahteikkaampaan suuntaan.

Kuvataiteen perusteissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin kuvantekemisen tekniikoihin, materiaaleihin ja ilmaisukeinoihin. Opintojen aikana harjoitellaan pitkäjänteistä työskentelyä ja monivaiheisten tehtävien tekoa. Työskentelyprosesseissa opetellaan kuvittelun, keksimisen ja luovan ongelmanratkaisun taitoja sekä opetellaan sietämään myös epäonnistumista. Samalla opetellaan tarkastelemaan omia ja toisten tekemiä kuvia ja keskustelemaan niistä. Tavoitteena on oppia arvostamaan omia ja toisten tekemiä töitä.

Oppilaita kannustetaan havaintojen tekemiseen, ilmiöiden tutkimiseen, pohtimiseen sekä luovaan, kokeelliseen itseilmaisuun. Merkityksellistä on myös opetella hyväksymään erilaisia näkemyksiä ja tulkintoja taiteesta ja kuvallisesta viestinnästä. Kuvataiteen perusteissa tutustutaan kuvallisen työskentelyn kautta taiteen historiaan ja nykyisyyteen.

Tavoitteet ja sisällöt rakennetaan niin, että ne opintokokonaisuudesta toiseen edetessään monipuolistuvat ja syvenevät. Opetus on teemallista, ja siinä otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitysvaihe sekä paikalliset opetustuntiresurssit. Tavoitteena on, että oppilas oppii hankkimaan omassa ilmaisussaan tarvitsemiaan taitoja ja tietoja ja harjoittelee niiden käyttöä. Opintokokonaisuuksien painotuspisteet saattavat vaihdella vuosittain.

KUVATAITEEN PERUSTEIDEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN SISÄLLÖT

OPINTOKOKONAISUUDET 1- 2:

KUVATAITEEN PERUSTEET I (35 t, syksy) JA

KUVATAITEEN MAAILMA I (40 t, kevät)

Tutustutaan ja perehdytään monipuolisesti erilaisiin kuvataiteen osa-alueisiin ja perustekniikoihin sekä kuvataiteen välineisiin ja materiaaleihin. Opetellaan antamaan kuvallinen muoto ajatuksille, tunteille ja mielikuville. Visuaalista havaintokykyä, aistiherkkyttä, muodon-, värin-, liikkeen-, tilan ja rakenteiden tajua kehitetään erilaisin tehtävin, joissa kuvataiteen peruskäsitteet tulevat tutuiksi. Tehdään kuvia ja kolmiulotteisia teoksia lapsille tutuista ja tärkeistä aiheista. Opinnoissa kehitetään kuvallista ajattelukykyä ja hienomotorisia taitoja, tutkitaan ja havainnoidaan lähiympäristöä sekä omia tuttuja asioita.

Oppimiseen luodaan turvallinen oppimisympäristö, joka kannustaa kokeiluihin, itseilmaisuuksiin ja mielikuvituksen käyttöön sekä kokonaisvaltaiseen oppimiseen. Oppilaalle pyritään tarjoamaan elämyksiä vuorovaikutteisen ympäristö- ja taidesuhteen muodostumiselle. Opetellaan työskentelemään itsenäisesti ryhmässä ja harjoitellaan arvioimaan omaa työskentelyä.

OPINTOKOKONAISUUDET 3- 4:

KUVATAITEEN PERUSTEET II (35 t, syksy) JA

KUVATAITEEN MAAILMA II (40 t, kevät)

Tutustutaan edelleen monipuolisesti kuvataiteen eri perustekniikoihin ja työtapoihin ja sovelletaan niitä kuvailmaisussa. Tavoitteena on, että oppilas oppii kuvantekemisen perustaitoja usealla eri kuvataiteen osa-alueella. Väline- ja materiaalituntemusta laajennetaan. Kuvantekemisessä hyödynnetään monipuolisia virikkeitä. Opinnoissa kehitetään oppilaan omaa taidesuhdetta, havaintokykyä, mielikuvitusta, hienomotorisia taitoja ja omaa ilmaisua kokeillen ja luovasti.

Erilaisilla kuvallisilla tehtävillä kehitetään edelleen visuaalista ajattelukykyä. Kuvataiteen eri osa-alueisiin perehdytään niin, että erilaisissa oppimistehtävissä tutustutaan läpäisevästi kuvailmaisun peruselementteihin kuten valoon ja varjoon, väreihin, sävyihin, muotoihin, sommitteluun, kuvakokoihin, kuvakulmiin, tilaan, materiaaleihin, rakenteisiin ja mittakaavaan.

Oppilaita kannustetaan havaintojen tekemiseen tutkien ja luonnostellen. Tutustutaan elämyksellisesti taidekuviin, harjoitellaan tutkimaan ja tulkitsemaan kuvan sisältöä, opetellaan tarkastelemaan taideteoksia ja keskustelemaan niistä.

OPINTOKOKONAISUUDET 5- 6:

KUVATAITEEN PERUSTEET III (35 t, syksy) JA

KUVATAITEEN MAAILMA III (40 t, kevät)

Oppilas syventää ja soveltaa tietotaitojaan monipuolisesti eri kuvataiteen tekniikoissa, kuvataiteen eri osa-alueilla. Työskentelyprosesseissa harjoitetaan kuvittelun, keksimisen ja luovan ongelmanratkaisun taitoja ja opetellaan toteuttamaan työ suunnitelmien mukaan. Erilaisilla kuvallisilla tehtävillä vahvistetaan edelleen silmän ja käden yhteistoimintaa sekä kuvallista ajattelukykyä. Opinnoissa kehitetään oppilaan valmiuksia tehdä tietoisia havaintoja ympäristöstään, rakennetusta ja luonnonympäristöstä, median

ilmiöistä ja kuvallisesta kulttuurista. Harjoitellaan sanallistamaan omaa kuvailmaisua sekä arvioimaan ja pohtimaan omaa työskentelyä.

Vahvistetaan ja laajennetaan oppilaan omaa kuvailmaisua tekemällä kuvia monipuolisesti erilaisista aihepiireistä piirustuksen ja maalauksen ja/tai grafiikan eri tekniikoin. Syvennetään muotoilun ja rakentelun tekniikoiden ja käsitteiden hallintaa ja opetellaan antamaan kolmiulotteinen muoto ajatuksille, tunteille, mielikuville ja havainnoille. Kannustetaan oppilasta aktiiviseen, omakohtaiseen kokeilemiseen. Harjoitellaan perusrakenteiden, materiaalien ja tekniikoiden tuntemusta erilaisin tehtävin. Tutkitaan luontoa ympäristötaiteen keinoin. Tutustutaan mediataideilmaisuun kuten valokuva- ja mediataiteeseen mahdollisuuksien mukaan. Ohjataan oppilasta kasvamaan aktiiviseksi, kriittiseksi ja vastuulliseksi mediakäyttäjäksi.

KUVATAITEEN TYÖPAJAOPINNOT: OPINTOKOKONAISUUDET 7-10

VUOSI IV	VUOSI V	VUOSI VI
<p>7</p> <p>42 t, syksy</p> <p>KUVIEN MAAILMA</p>	<p>9a</p> <p>42 t, syksy</p> <p>LUOVA KUVAILMAISU I</p>	<p>10a</p> <p>42 t, syksy</p> <p>MINÄ JA KUVATAIDE I</p>
<p>8</p> <p>48 t, kevät</p> <p>MUOTOILUN MAAILMA</p>	<p>9b</p> <p>48 t, kevät</p> <p>LUOVA KUVAILMAISU II</p>	<p>10b</p> <p>48 t, kevät</p> <p>MINÄ JA KUVATAIDE II</p>
<p>Lopputyön ohjaus opiskelijan viimeisenä vuotena 5 t.</p>		

Työpajaopintojen aikana oppilas harjoittelee itsenäistä ja vapaampaa työskentelyä. Työpajaopinnot vahvistavat pitkäjänteistä oppimista yrittämisen ja ongelmanratkaisun kautta. Edelleen etsitään, vahvistetaan ja syvennetään oppilaan omaa ilmaisua ja kuvallista ajattelukykyä.

Työpajaopinnoissa syvennetään perusopinnoissa saatuja tietoja ja taitoja kuvataiteen eri osa-alueilta ja opetellaan käyttämään kuvataiteen keskeisiä käsitteitä. Tavoitteena on, että oppilas kehittää taiteellista ilmaisukykyään eri kuvataiteen alueilla. Oppilaat tarkastelevat ja tulkitsevat kuvataiteen teoksia ja opettelevat arvioimaan omien ja toisten tekemien teosten sisällöllisiä, kuvallisia ja teknisiä ratkaisuja. Opetuksen tavoitteena on, että oppilas oppii asettamaan itselleen tavoitteita, suunnittelemaan ja toteuttamaan teoksia ja teoskokonaisuuksia.

Työpajaopinnoissa tutustutaan syvemmin taiteen kentän eri ilmiöihin, taidehistoriaan ja nykytaiteeseen, ja keskustellaan niistä. Keskeisiä sisältöalueita ovat kuvallinen ilmaisu, taiteentuntemus, visuaalinen kulttuuriperintö ja kuvamedia sekä rakennettu ja luonnonympäristö. Opetus kehittää oppilaan valmiuksia tehdä tietoisia havaintoja ympäristöstään, median ilmiöistä ja kuvallisesta kulttuurista.

KUVATAITEEN TYÖPAJOJEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN SISÄLLÖT

OPINTOKOKONAISUUS 7: KUVIEN MAAILMA (42 t, syksy)

Opetellaan omaa, itsenäistä, vapaata työskentelyä sekä työtapojen ja tekniikoiden valintaa. Kehitetään edelleen oppilaan itseilmaisua, jossa omien ajatusten, mielikuvien ja tunteiden ilmaiseminen on keskiössä. Opetellaan arvioimaan omaa työskentelyprosessia ja oppimista. Tarkastellaan kuvataiteen historiaa ja nykytaidetta, erityisesti maalaustaiteen näkökulmasta.

Syvennetään erilaisten piirustuksen, maalauksen, grafiikan ja kuvamedian tekniikoiden tuntemusta ja sovelletaan niitä omaan tekemiseen. Yhdistellään ennakkoluulottomasti ja luovasti kuvantekemisen tekniikoita ja materiaaleja. Tehdään laajempia kuvallisia tehtäväkokonaisuuksia tutkien ja kokeillen. Hyödynnetään taidehistorian kuva-aineistoa kuvallisessa työskentelyssä. Opetellaan pohtimaan oman ja toisten teosten sisältöjä.

OPINTOKOKONAISUUS 8: MUOTOILUN MAAILMA (48 t, kevät)

Syvennetään ja sovelletaan oppilaan tietotaitoa keramiikan, muotoilun ja rakentelun tekniikossa ja materiaalituntemuksessa. Työskentelyprosesseissa kehitetään kuvittelun, keksimisen ja luovan ongelmanratkaisun taitoja. Opetellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan suurempia tehtäväkokonaisuuksia ja etsimään ja valitsemaan tekniikoihin soveltuvia materiaaleja. Kehitetään edelleen silmän ja käden yhteistoimintaa, muototajua, havaintokykyä sekä kuvallista ajattelukykyä. Vahvistetaan taitoa antaa kolmiulotteinen muoto ajatuksille, tunteille, mielikuville ja havainnoille. Kannustetaan oppilasta aktiiviseen, omakohtaiseen kokeilemiseen. Tutustutaan arkkitehtuurin ja kuvanveiston historiaan ja nykytaiteeseen erilaisten kulttuurien näkökulmista. Opetellaan arvioimaan ja pohtimaan omaa työskentelyä.

OPINTOKOKONAIJUDET 9ab – 10ab:

LUOVA KUVAILMAISU I JA II (42 t, syksy + 48 t, kevät) JA

MINÄ JA KUVATAIDE I JA II (42 t, syksy + 48 t, kevät)

Oppilas oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan suurempia kuvallisia tehtäväkokonaisuuksia. Opintoissa kannustetaan oppilasta itsenäiseen työskentelyyn ja omien tavoitteiden asettamiseen. Opintokokonaisuuksissa kehitetään edelleen oppilaan itseilmaisua: omien ajatusten, mielikuvien ja tunteiden ilmaisemista sekä syvennetään ja sovelletaan jo aiemmin opittua tekniikoita. Opintoissa tutustutaan kuvataiteen historiaan, hyödynnetään taidehistorian kuva-aineistoa ja opetellaan arvioimaan omaa työskentelyprosessia ja oppimista.

LOPPUTYÖ

Oppilas valitsee itselleen yhden tai kaksi läheistä kuvataiteen tekniikan osa-aluetta ja tekniikalle sopivan aihealueen sekä harjoittelee omaa persoonallista kuvallista ilmaisua ja portfolion kokoamista.

- opetellaan valitsemaan materiaaleja ja tekniikoita työn sisällön ja tarkoituksen mukaan
- tarkastellaan kuvataiteen historiaa ja nykytaidetta
- harjoitellaan kertomaan työskentelyprosessista ja sen vaiheista kuvalliskirjallisesti portfolioissa
- oppilas tekee kuvataideopinnoissa itsenäisen, ohjatun työskentelyn avulla lopputyön portfolioineen valitsemallaan tekniikalla valitsemastaan aihepiiristä.

Lopputyö sisältää itsenäisen taiteellisen tuotoksen sekä sitä selostavan portfolion. Taiteellinen osio voi edustaa yhtä tai useampaa kuvataiteen osa-aluetta.

Omien tavoitteiden asettaminen ja niihin pyrkiminen on oleellinen osa lopputyön tekemistä. Oppilas vastaa itsenäisesti työnsä ideoinnista, työn etenemisestä, taiteellisista ratkaisuista ja toteutuksesta. Oppilas soveltaa itsenäisesti jo aiemmin opittuja kuvantekemisen taitojaan. Opettaja tukee ja kannustaa työskentelyprosessissa, aikataulullisessa etenemisessä sekä teknisissä ja materiaalisissa ongelmissa. Lopputyön tekeminen on oppimisprosessi. Lopputyöhön kuuluva portfolio on kuvalliskirjallinen selostus ja itsearviointi päättötyöstä ja sen vaiheista. Tekemässään portfolioissa oppilas esittelee työskentelyprosessiaan ja arvioi sitä. Oppilas saa palautetta työskentelystään opettajan kanssa käydyssä arviointikeskustelussa.

KÄSITYÖN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Käsityön opinnoissa oppilas saa taitoja ja tietoja, joita soveltaa käsityöllisissä suunnittelu- ja valmistusprosesseissa. Käsityöllisen työskentelyn tavoitteena on harjoitella omien ajatusten, mielikuvien ja tunteiden ilmaisemista ja löytää oma ilmaisutapa. Tuotteiden ja teosten tekemiseen liittyy olennaisesti omien suunnitelmien tekeminen niin kuvallisesti kuin sanallisestikin sekä erilaisten harjoitusten tekeminen.

Opinnot sisältävät lisäksi väriopin, sommittelun ja kuvallisen suunnittelun perusteita ja näitä tietoja sovelletaan tuotteiden ja teosten tekemiseen. Oppilas oppii iloitsemaan kädentaidoistaan ja arvostamaan niitä, suunnittelemaan ja arvioimaan omaa työtään. Samalla hän harjoittelee toisten huomioon ottamista ja työhön keskittymistä sekä omasta työtilasta ja välineistä huolehtimista. Käsityön opetuksen opetussisällöt voivat vaihdella eri vuosina hyödyntäen opetushenkilöstön erityisosaamisalueita ja mahdollista opintovuoden kattavaa teemaa.

Käsityön perusteiden ja työpajaopintojen keskeiset alueet ovat:

- esinesuunnittelu ja esineiden valmistus
- tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus
- ympäristön suunnittelu ja rakentaminen

Esinesuunnittelun ja esineiden valmistuksen osalta käsitellään eri tekniikoin ja työtavoin mm. puuta, metallia, keramiikkaa, lasia ja erilaisia luonnonmateriaaleja sekä plastisia materiaaleja kuten savea, paperia ja erilaisia massoja. Tuotteiden ja teosten tekeminen perustuu pääasiassa muotojen ja rakenteiden kanssa työskentelyyn.

Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelun ja valmistuksen osalta käsitellään ompelun, vaatetuksen ja kankaan kuvioinnin lisäksi esimerkiksi kankaan kudontaa, punontaa,

erilaisia lankatöitä, huovutusta, kirjontaa tai tilkkutöitä. Opetuksessa kiinnitetään huomiota mm. materiaaleihin, mittasuhteisiin ja väreihin.

Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osalta tutustutaan luonnon ja rakennettuun ympäristöön sekä erilaisiin kulttuuriympäristöihin. Tutkimisen ja tekemisen kohteena on tila ja sen suhteiden havainnoiminen. Tällä osa-alueella materiaaleja ja värejä tutkitaan tilassa ja ympäristössä sekä suunnitellaan tuotteita ja teoksia tilaan ja ympäristöön. Tilaa käsitellään paitsi oman elinympäristön niin myös eri mittasuhteissa olevien tilojen suhteen.

KÄSITYÖN PERUSTEET: OPINTOKOKONAISUUDET 1-6

VUOSI I	VUOSI II	VUOSI III
① 35 t, syksy	③ 35 t, syksy	⑤ 35 t, syksy
TUTUSTUTAAN MUOTOON	TUTUSTUTAAN VÄRIIN JA MATERIAALIIN	TUTUSTUTAAN RAKENTEeseen JA TILAA
② 40 t, kevät	④ 40 t, kevät	⑥ 40 t, kevät
MUOTOJEN MAAILMA	VÄREN JA MATERIAALIEN MAAILMA	RAKENTEIDEN JA TILOJEN MAAILMA

Käsityön perusteiden aikana oppilaat omaksuvat perustiedot ja -taidot käsityöllisten harjoitusten ja tuotosten tekemisestä eri menetelmillä. Työskentelyn tavoitteena on harjoitella omien ajatusten, mielikuvien, tiedon ja tunteiden kuvallista ja käsityöllistä ilmaisemista.

Käsityön perusteissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin käsityöllisiin tekniikoihin, materiaaleihin ja ilmaisukeinoihin. Eri tekniikoiden opetteluun yhteydessä harjoitellaan myös välinehuoltoa ja työturvallisuusasioita. Työskentelyprosesseissa opetellaan kuvittelun, keksimisen ja luovan ongelmanratkaisun taitoja sekä opetellaan sietämään myös epäonnistumista. Samalla opetellaan tarkastelemaan omia ja toisten tekemiä kuvia ja keskustelemaan niistä.

Tavoitteet ja sisällöt rakennetaan niin, että ne opintokokonaisuudesta toiseen edetessään monipuolistuvat ja syvenevät. Opetus on teemallista. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitysvaihe. Opintokokonaisuuksien painotuspisteet saattavat vaihdella vuosittain.

KÄSITYÖN PERUSTEIDEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN SISÄLLÖT

OPINTOKOKONAISUUDET 1- 2:

TUTUSTUTAAN MUOTOON (35 t, syksy) JA

MUOTOJEN MAAILMA I (40 t, kevät)

Harjoitellaan käden motoriikkaa, käden ja silmän koordinaatiokykyä ja haptis-kinesteettistä havaintokykyä. Tehdään harjoituksia ja valmistetaan töitä, joissa opitaan muodon hahmottamista, muodon suunnittelua ja eri materiaalien muotoilua.

Opintokokonaisuuden 1 muotoihin ja muotoiluun tutustumisen, materiaalin käsittelyn ja muodon rakentamisharjoitusten jälkeen siirrytään opintokokonaisuudessa 2 soveltamaan muotoon ja muotoiluun liittyvää tietoa ja taitoa. Havainnoidaan ja tutkitaan lähiympäristöä, ympäröivää luontoa ja rakennettua ympäristöä. Näiden havaintojen herättämiä mielikuvia työstetään käsityötuotteiksi.

OPINTOKOKONAISUUDET 3- 4:

TUTUSTUTAAN VÄRIIN JA MATERIAALIIN (35 t, syksy) JA

VÄRIEN JA MATERIAALIEN MAAILMA (40 t, kevät)

Tutustutaan ja perehdytään erilaisten materiaalien olemukseen, ominaisuuksiin ja elinkaareen sekä niiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin käsityötaiteessa. Materiaaleihin tutustuttaessa syntyy kokemuksia siitä, miltä eri materiaalit tuntuvat, minkälaisiin rakenteisiin ne muotoutuvat ja minkälaisilla tavoilla niitä voi työstää.

Värit vaikuttavat kaikessa visuaalisessa ja käsityöllisessä tekemisessä, joten väreihin liittyvä oppiminen läpäisee kaikki opetuskokonaisuudet. Tutustutaan värien ominaisuuksiin, saadaan kokemuksia värimateriaalien haptisista ja visuaalisista piirteistä, sekä valon ja värin vuorovaikutuksesta materiaaleissa. Harjoitellaan värien havainnoimista ja värisävyjen sekoittamista sekä värien käyttöä eri materiaalista valmistetuissa töissä.

Opetellaan käyttämään visuaalisia ja haptisia havaintoja käsityöllisen suunnittelun ja valmistamisen lähtökohtana tai sen osana.

OPINTOKOKONAISUUDET 5- 6:

TUTUSTUTAAN RAKENTEeseen JA TILAAN (35 t, syksy) JA

RAKENTEIDEN JA TILOJEN MAAILMA (40 t, kevät)

Havainnoidaan ympäristöä ja harjoitellaan tilan ja suhteiden ymmärtämistä sekä rakenteiden hahmottamista. Tutustutaan luonnon ja rakennettuun ympäristöön, arkkitehtuuriin sekä erilaisiin kulttuuriympäristöihin. Liitetään rakenteiden ja rakentamisen tekniikoita tilalliseen pohdintaan. Tehdään rakenteisiin ja tiloihin liittyviä harjoitustehtäviä.³

Opintokokonaisuudessa 6 sovelletaan harjoitustehtävien tietoa ja taitoa haastavammissa käsityöllisissä tehtävissä. Suunnitellaan ja valmistetaan tuotteita ja teoksia ympäristöön, rakennetaan ja luodaan tiloja eri mittasuhteissa sekä keksitään rakenteita ja hyödynnetään niitä teoksina tai teosten osina.

KÄSITYÖN TYÖPAJAOPINNOT: OPINTOKOKONAISUUDET 7-10

VUOSI IV	VUOSI V	VUOSI VI
<p>7</p> <p>42 t, syksy</p> <p>LUOVA KÄSITYÖTAIDE I</p>	<p>9a</p> <p>42 t, syksy</p> <p>LUOVA KÄSITYÖTAIDE II</p>	<p>10a</p> <p>42 t, syksy</p> <p>LUOVA KÄSITYÖTAIDE III</p>
<p>8</p> <p>48 t, kevät</p> <p>SOVELTAVA ILMAISU I</p>	<p>9b</p> <p>48 t, kevät</p> <p>SOVELTAVA ILMAISU II</p>	<p>10b</p> <p>48 t, kevät</p> <p>SOVELTAVA ILMAISU III</p>
<p>Lopputyön ohjaus opiskelijan viimeisenä vuotena 5 t.</p>		

Työpajaopintojen aikana oppilas harjoittelee itsenäistä ja vapaampaa työskentelyä. Työpajaopinnot vahvistavat pitkäjänteistä oppimista yrittämisen ja ongelmanratkaisun kautta. Edelleen etsitään, vahvistetaan ja syvennetään oppilaan omaa ilmaisua ja kuvallista ajattelukykyä.

Työpajaopinnoissa syvennetään perusopinnoissa saatuja tietoja ja taitoja käsityön eri osa-alueilta ja opetellaan käyttämään käsityötaiteen keskeisiä käsitteitä. Opetellaan arvioimaan omien ja toisten tekemien teosten sisällöllisiä, kuvallisia ja teknisiä ratkaisuja.

Opitaan asettamaan itselle tavoitteita, suunnittelemaan ja toteuttamaan teoksia ja teoskokonaisuuksia. Työpajaopinnoissa tutustutaan syvemmin taiteen kentän eri ilmiöihin, taidehistoriaan ja nykytaiteeseen, ja keskustellaan niistä. Opetus kehittää oppilaan valmiuksia tehdä tietoisia havaintoja ympäristöstään, median ilmiöistä ja kuvallisesta kulttuurista.

Opintokokonaisuuksien painotuspisteet saattavat vaihdella vuosittain.

KÄSITYÖN TYÖPAJOJEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN SISÄLLÖT

OPINTOKOKONAISUUDET 7 – 8:

LUOVA KÄSITYÖTAIDE I (42 t, syksy) ja

SOVELTAVA ILMAISU I (48 t, kevät)

Muotoihin, materiaaleihin ja tekniikoihin perustuvaa osaamista kehitetään haastavampien tehtävien myötä. Oppilaita kannustetaan edistämään omaa luovaa ilmaisua ennakkoluulottomasti erilaisten kokeilujen kautta. Vaativamman työskentelyn ja tekniikoiden hallinta kehittyy. Kyky yhdistää ja hyödyntää aiemmin opittua uuteen kasvaa.

Suunnitellaan ja valmistetaan teoksia ja kokonaisuuksia, joissa opittua ja uutta soveltamalla käytetään monipuolisesti käsityöllisiä tekniikoita. Kiinnitetään huomiota valmistusprosessin loppuun saattamiseen, viimeistelyyn ja kannustetaan työkokonaisuuden prosessiin keskittymiseen.

OPINTOKOKONAISUUDET 9a – 9b:

LUOVA KÄSITYÖTAIDE II (42 t, syksy) ja

SOVELTAVA ILMAISU II (48 t, kevät)

Värien käytön ja materiaalien tuntemus lisääntyy. Käsityön tietoa ja taitoa kasvatetaan harjoitusten, kokeilujen ja vaativampien valmistusprojektien kautta. Itseilmaisuus kehittyy: kannustetaan omien ajatusten, mielikuvien ja tunteiden persoonalliseen ilmaisemiseen. Opetellaan valitsemaan värejä, materiaaleja ja tekniikoita työn sisällön ja tarkoituksen mukaan sekä arvioimaan omaa oppimista.

Opintojen myötä kyky suunnitella ja toteuttaa suurempia tehtäväkokonaisuuksia kasvaa. Valmistetaan yksi tai useampi pienryhmien tai koko ryhmän työkokonaisuus, joka voi olla yhteistyössä ulkopuolisen tahon kanssa suunniteltu ja valmistettu projektitehtävä.

OPINTOKOKONAISUUDET 10a – 10b:

LUOVA KÄSITYÖTAIDE III (42 t, syksy) ja

SOVELTAVA ILMAISU III (48 t, kevät)

Ympäristön, erilaisten tilojen sekä tiloihin rakentamisen ja muotoilun tieto ja taito kasvavat. Kyky hahmottaa tilojen näkymiä ja kokonaisuuden värisuunnittelua kehittyy. Aiempaa rakenteisiin ja rakentamiseen liittyvää osaamista kehitetään haastavammilla aiheilla ja työskentelytekniikoilla.

Suunnitellaan ja toteutetaan elinympäristön käyttöesineistöä ja visuaaliseen hyvinvointiin liittyviä teoksia tai teoskokonaisuus ja/tai tapahtuma. Suunnitellaan ja valmistetaan yhteisöllinen käsityötaitteeseen linkittyvä ympäristöä hyödyttävä tai hyödyntävä teos tai teoskokonaisuus.

LOPPUTYÖ

Opintojensa viimeisenä vuotena oppilaat tekevät lopputyön. Lopputyössä opitaan suunnittelemaan ja toteuttamaan itsenäinen käsityötaiteellinen teos tai teossarja . Lopputyö voi olla myös ohjausprosessi tai tutkielma käsityön alueelta. Oppilasta kannustetaan itsenäiseen työskentelyyn ja omien tavoitteiden asettamiseen. Oppilaan itseilmaisu yhä kehittyy: omien ajatusten, mielikuvien ja tunteiden ilmaiseminen syvenee ja hän oppii soveltamaan aiemmin opittuja tekniikoita sekä arvioimaan omaa työskentelyprosessiaan. Opettaja tukee ja kannustaa työskentelyprosessissa, aikataulullisessa etenemisessä sekä teknisissä ja materiaalisissa ongelmissa. Lopputyön tekeminen on oppimisprosessi.

Lopputyöksi valitaan yhtä tai useampaa tekniikka sisältävän käsityötaiteellisen tuottamisen tai käsityöllisen ohjaamisen aihe. Opetellaan valitsemaan ja käyttämään materiaaleja ja tekniikoita työn sisällön ja tarkoituksen mukaan, harjoitellaan kertomaan tai kuvailemaan työskentelyprosessia ja sen vaiheita. Päättötyö sisältää itsenäisen käsityötaiteellisen tuotoksen tai käsityöllisen ohjaustehtävän toteutuksen sekä sitä selostavan portfolion.